

Mowa zależna i przekształcenia

strona bierna, mowa zależna i niezależna, imiesłowowy równoważnik, łączenie zdań

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 9 pkt

Czas: 15 min

5 zadań · 9 punktów · 15 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–2)

OTWARTE

Przekształć zdanie ze strony czynnej na bierną.

1. Babcia upiekła ciasto. →

2. Policjant zatrzymał złodzieja. →

Odpowiedź: 1. Ciasto zostało upieczone przez babcię.; 2. Złodziej został zatrzymany przez policjanta.**Rozwiązanie:** Dopełnienie staje się podmiotem, a wykonawca czynności — dopełnieniem z „przez”: Kot złapał mysz
→ Mysz została złapana przez kota.**Punktacja:**1. **1 pkt** — podpunkt 12. **1 pkt** — podpunkt 2

Zadanie 2. (0–2)

OTWARTE

Zamień mowę niezależną na zależną.

1. Ola powiedziała: „Jestem zmęczona”. →

2. Mama powiedziała: „Wrócę o piątej”. →

Odpowiedź: 1. Ola powiedziała, że jest zmęczona.; 2. Mama powiedziała, że wróci o piątej.**Rozwiązanie:** W mowie zależnej znika cudzysłów i dwukropek, pojawia się spójnik (że, czy, żeby) lub zaimek pytajny, zmienia się osoba czasownika. Uznajemy też inne poprawne przekształcenia o tym samym sensie (np. „Pani kazała nam otworzyć zeszyty”).**Punktacja:**1. **1 pkt** — podpunkt 12. **1 pkt** — podpunkt 2

Zamień mowę zależną na niezależną. Pamiętaj o dwukropku i cudzysłowie.

1. Kasia oznajmiła, że jutro wyjeżdża. →
-

Odpowiedź: 1. Kasia oznajmiła: „Jutro wyjeżdżam”.

Rozwiązanie: Po czasowniku mówienia stawiamy dwukropek, wypowiedź ujmujemy w cudzysłów i zmieniamy osobę czasownika na pierwszą lub drugą.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

Zamień zdanie złożone na zdanie z imiestwowym równoważnikiem zdania.

1. Kiedy czytał książkę, słuchał muzyki. →
-

2. Kiedy wracałam ze szkoły, spotkałam koleżankę. →
-

Odpowiedź: 1. Czytając książkę, słuchał muzyki.; 2. Wracając ze szkoły, spotkałam koleżankę.

Rozwiązanie: Czynność wcześniejszą wyraża imiestów uprzedni (-wszy, -wszy), równocześnie — współczesny (-ąc). Równoważnik oddzielamy przecinkiem.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2

Połącz zdania w jedno zdanie złożone wskazanego rodzaju.

1. Padał deszcz. Zostaliśmy w domu. → złożone współrzędnie wynikowe:
-

2. Wstałam rano. Zjadłam śniadanie. → złożone współrzędnie łączne:
-

Odpowiedź: 1. np. Padał deszcz, więc zostaliśmy w domu.; 2. np. Wstałam rano i zjadłam śniadanie.

Rozwiązanie: Dobierz spójnik do relacji: wynik — więc; przeciwieństwo — ale; przyczyna — bo, ponieważ; cel — żeby, aby; przyzwolenie — chociaż, mimo że.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2

Zasady przyznawania punktów

- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (9 pkt)

9 pkt: bardzo dobry · 8–7 pkt: dobry · 6–5 pkt: dostateczny · 4 pkt: dopuszczający · 3–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.